

ДОВІДКА
щодо відповідності зобов'язанням України у сфері
європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС)
проекту наказу Міністерства економіки України
“Про затвердження Порядку підготовки, атестації та підтвердження
компетентності фахівців, що проводять технічний огляд та/або експертне
обстеження обладнання підвищеної небезпеки, виконують експертизу
стану охорони праці та безпеки промислового виробництва”
(далі – проект акта)

Проект акта розроблено Міністерством економіки України.

1. Належність проекту акта до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЄС)

Проект акта стосується правовідносин щодо безпеки та охорони здоров'я при використанні робочого обладнання працівниками на роботі.

2. Зобов'язання України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові)

Проект акта розроблено з метою наближення національних нормативно-правових актів з охорони праці до права ЄС, а саме імплементації положень пункту 2 статті 5 Директиви Європейського Парламенту і Ради 2009/104/ЄЕС від 16.09.2009 про мінімальні вимоги щодо безпеки та охорони здоров'я при використанні робочого обладнання працівниками на роботі.

3. Програмні документи у сфері європейської інтеграції

Програмними документами у сфері європейської інтеграції, на виконання яких необхідно було б розробити проект акта, є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106 “Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони”.

4. Порівняльно-правовий аналіз

Узгодженість положень проекту акта з відповідними положеннями Директиви Європейського Парламенту і Ради 2009/104/ЄЕС від 16.09.2009 та міжнародно-правовими зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції відображено в нижченаведеній таблиці.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Свириденко Юлія Анатоліївна**
Сертифікат **3FAA9288358EC003040000007EB82C0086BFC600**
Дійсний з **11.11.2023 2:52:18** по **09.11.2024 2:52:18**

Мінекономіки

4703-05/46479-03 від 28.06.2024 16:33

Таблиця відповідності
проекту наказу Міністерства економіки України “Про затвердження Порядку підготовки, атестації та
підтвердження компетентності фахівців, що проводять технічний огляд та/або експертне обстеження обладнання
підвищеної небезпеки, виконують експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва”
Директиві Європейського Парламенту і Ради 2009/104/ЄЕС від 16.09.2009 та міжнародно-правовим зобов’язанням
України у сфері європейської інтеграції

Порядковий номер	Положення проекту акта	Відповідні положення джерел права Європейського Союзу (acquis ЄС)	Оцінка відповідності праву Європейського Союзу (acquis ЄС) (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)	Відповідні положення джерел міжнародно-правових зобов’язань України у сфері європейської інтеграції	Оцінка відповідності міжнародно-правовим зобов’язанням (відповідає, не суперечить, частково враховує, не відповідає, не врегульовано)
1	1. Цей Порядок встановлює процедуру підготовки, атестації та підтвердження компетентності фахівців, що залучаються до проведення періодичних перевірок, випробувань і спеціальних перевірок, передбачених підпунктами 1, 2 частини другої статті 5 Директиви № 2009/104/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року стосовно мінімальних вимог щодо безпеки та охорони здоров’я для використання робочого обладнання робітниками при здійсненні професійної діяльності (далі – технічний огляд та/або експертне обстеження) машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки (далі –	Стаття 5 Перевірка робочого обладнання 2. Щоб забезпечити збереження здоров’я та безпеки, а також своєчасне виявлення та усунення погіршення стану, яке може призвести до небезпечних ситуацій, роботодавець повинен забезпечити, щоб робоче обладнання, яке піддається впливу умов, що викликають таке погіршення, підлягало: (а) періодичні інспекції та, у відповідних випадках, тестування компетентними особами відповідно до національного	відповідає		

	<p>обладнання підвищеної небезпеки), виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва.</p>	<p>законодавства та/або практики; (б) спеціальні перевірки компетентними особами відповідно до національного законодавства та/або практики щоразу, коли виникли виняткові обставини, які можуть поставити під загрозу безпеку робочого обладнання, такі як модифікаційні роботи, аварії, природні явища або тривалі періоди простою. 3. Результати інспекцій реєструються та зберігаються в розпорядженні відповідних органів. Їх необхідно зберігати протягом відповідного періоду часу. Якщо робоче обладнання використовується за межами підприємства, воно повинно супроводжуватися фізичним доказом того, що була проведена остання перевірка. 4. Держави-члени визначають умови, за яких проводяться такі перевірки.</p>			
2	<p>2. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають такі значення: адміністратор системи підготовки експертів технічних (далі – адміністратор) – державне підприємство “Головний навчально-методичний центр Держпраці”, яке здійснює координацію та методичний супровід діяльності центрів підготовки експертів технічних, організовує та забезпечує проведення атестації експертів технічних, періодичне підтвердження їх компетенції, оприлюднює відомості про експертів технічних, які успішно пройшли</p>		Не суперечить		

<p>підготовку, підтвердили свою компетентність щодо проведення технічного огляду та/або експертного обстеження, експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, оформлює посвідчення експертів технічних, замовляє короткострокові програми підготовки для експертів технічних;</p> <p>атестація – це підтвердження компетентності фахівців щодо проведення технічного огляду та/або експертного обстеження обладнання підвищеної небезпеки, виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, що здійснюється атестаційною комісією та включає в себе перевірку та оцінку відповідності набутих фахівцем теоретичних знань та практичних навичок до вимог відповідної програми підготовки;</p> <p>атестаційна комісія – комісія, у складі фахівців Держпраці та/або її територіальних органів, адміністратора, яка підтверджує компетентність експертів технічних щодо проведення технічного огляду та/або експертного обстеження, виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва шляхом перевірки знань, та оцінки результатів здобуття практичних навичок. До участі у роботі атестаційної комісії також може залучатись викладач центру підготовки та/або фахівець профільного наукового закладу;</p> <p>експерт технічний з промислової безпеки (експерт технічний) – фахівець, який пройшов первинне, первинне та періодичне, або у визначених цим Порядком випадках позачергове підтвердження компетенції за обраними напрямками підготовки, відповідно до</p>				
---	--	--	--	--

<p>вимог цього Порядку, щодо проведення експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва та/або виконання технічного огляду (періодичного, первинного та позачергового), експертного обстеження машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки відповідно до встановлених законодавством напрямів діяльності;</p> <p>кандидат – особа, направлена суб'єктом господарювання на проходження підготовки та атестації за відповідним напрямом;</p> <p>індивідуальна програма підготовки експерта технічного – програма, що складається суб'єктом господарювання з метою безперервного підтримання (забезпечення) належного рівня компетенції експерта технічного та передбачає опанування сучасних технологій і методів інспектування, що запроваджені або розробляються;</p> <p>короткострокові програми підготовки – це програми підготовки за відповідними напрямками підготовки, що розроблені Державною установою «Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці» і затверджені Держпраці, призначені для підтримання та підтвердження належного рівня компетентності експертів технічних, складені з урахуванням розвитку науки і техніки та змін в законодавстві;</p> <p>матеріально-технічна база центру підготовки – це приміщення (кабінети, класи), оснащені відповідними технічними засобами, навчальними матеріалами та наочним приладдям (за потреби), які обладнуються з додержанням вимог законодавства щодо</p>				
---	--	--	--	--

<p>охорони праці, правил протипожежної безпеки, санітарно-гігієнічних та державних будівельних норм та мають підтверджуючі документи, про відповідність приміщень (кабінетів, класів) вимогам законодавства щодо охорони праці, правил протипожежної безпеки, санітарногігієнічних норм, що видані в установленому законодавством України порядку центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах охорони та гігієни праці, пожежної та техногенної безпеки, санітарного законодавства; набуття практичних навичок – це набуття фахівцем здатності ефективно застосовувати теоретичні знання у реальних робочих ситуаціях для ідентифікації, аналізу та вирішення проблем, пов'язаних з проведенням інспектування обладнання підвищеної небезпеки та стану охорони праці на підприємстві. Ці навички включають, але не обмежуються, здатністю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) розробки та імплементації інспекційних процедур (розроблення та виконання детальних планів інспекції, які відповідають нормативно-правовим актам та стандартам безпеки); 2) використання спеціалізованого обладнання (ефективне використання та обслуговування інструментів та обладнання для тестування та моніторингу стану обладнання підвищеної небезпеки); 3) аналіз даних та звітність (збір, аналіз даних інспекцій та підготовка звітів, які чітко висвітлюють результати обстеження та рекомендації з поліпшення); 4) вирішення проблем (ідентифікація та 				
--	--	--	--	--

<p>вирішення потенційних проблем безпеки з використанням логічного підходу та критичного мислення для розробки ефективних рішень);</p> <p>5) комунікація та співпраця (ефективна комунікація з командами на підприємстві для обговорення проблем, рекомендацій та впровадження заходів безпеки);</p> <p>б) неперервне навчання та адаптація (підтримка професійної компетентності шляхом неперервного навчання та освоєння нових технологій, методів оцінки та законодавчих змін);</p> <p>напрямок підготовки – це спеціалізована сфера підготовки, в якій здійснюється підготовка кандидата, відповідно до обраного напрямку діяльності, визначеного законодавством, яка включає компетенції та знання, пов'язані з конкретними видами робіт, машин, механізмів, устаткування, технологічних процесів або робочих умов, теоретичні аспекти безпеки, а також практичні навички з ідентифікації, оцінки та управління ризиками, специфічними для даного напрямку, з метою забезпечення комплексного підходу в їх інспектуванні;</p> <p>програма підготовки – документ, розроблений центром підготовки, на підставі типової програми підготовки за відповідним напрямом підготовки, погоджений Держпраці на підставі якого здійснюється підготовка експертів технічних, та яка, крім передбаченого типовою програмою рівня, галузі підготовки та спеціальності, містить додаткові, конкретизовані по відповідних механізмах, машинах, устаткуванню та роботах підвищеної небезпеки, матеріали підготовки, вимоги до</p>			
---	--	--	--

<p>рівня технічної освіти, галузі знань та спеціальності за складовою напряму підготовки, у цьому разі строки підготовки визначаються центром підготовки, але не менше 70 % обсягу програми підготовки, визначеною відповідною типовою програмою;</p> <p>система підготовки експертів технічних – сукупність матеріальноорганізаційних заходів у процесі теоретичної та практичної підготовки, що забезпечують формування системи знань, навичок, умінь і професійної готовності до виконання експертної діяльності у сфері охорони праці, заходів з атестації та підтвердження компетентності експертів технічних;</p> <p>суб'єкт господарювання – юридична особа, що має намір виконувати (виконує) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводить) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, яка відповідає встановленим законодавством вимогам до такої діяльності;</p> <p>типова програма підготовки – це розроблений Державною установою «Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці» та затверджений Держпраці документ, у якому з метою забезпечення систематичного підходу до охоплення як теоретичних, так і практичних аспектів роботи експертів у сфері промислової безпеки та охорони праці, встановлюються вимоги до:</p> <p>1) загального обсягу знань, умінь та навичок, необхідних для компетентного проведення</p>				
--	--	--	--	--

<p>інспектування (визначення мінімального обсягу знань включає розуміння чинного законодавства, технічних регламентів, стандартів, а також методології проведення оцінювання та інспекцій).</p> <p>2) перелік тем для підготовки, з урахуванням переліку питань, які повинні бути охоплені під час теоретичної підготовки, включаючи специфіку обладнання підвищеної небезпеки за відповідним напрямком інспектування, процедури безпеки, оцінку ризиків та заходи щодо їх мінімізації.</p> <p>3) кількість годин, виділених на кожну тему програми, достатніх для засвоєння матеріалу з урахуванням специфіки кожного напрямку підготовки;</p> <p>4) вимоги до змісту плану практичної підготовки та звіту за результатами її проходження;</p> <p>5) вимоги до освітнього та професійного рівня кандидатів, які можуть бути допущені до проходження підготовки;</p> <p>6) вимоги до освітнього та професійного рівня та досвіду викладачів, які здійснюють теоретичну підготовку за відповідним напрямком;</p> <p>7) методи та інструменти практичної підготовки, включаючи використання спеціалізованого обладнання, реальних умов роботи, стажування на підприємствах та інші форми практичних занять, спрямованих на розвиток необхідних навичок і вмінь для самостійного виконання обов'язків експерта технічного;</p> <p>центр підготовки – юридична особа, що</p>				
--	--	--	--	--

	<p>зареєстрована в установленому законодавством порядку незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка має:</p> <p>1) зареєстровану декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці для проведення навчання з питань охорони праці;</p> <p>2) матеріально-технічну базу відповідно до вимог цього порядку;</p> <p>3) кваліфікований викладацький склад, не менше 50 % якого працює на умовах трудового договору.</p>				
3	<p>3. Центри підготовки не пізніше дня початку підготовки експертів технічних надають до Держпраці перелік кандидатів, що починають таку підготовку, із зазначенням щодо кожного з кандидатів інформації про:</p> <p>напрямок підготовки;</p> <p>строки початку та завершення підготовки;</p> <p>відповідність кандидата вимогам, встановленим програмою підготовки (у разі направлення кандидата на проходження атестації вперше за відповідним напрямком підготовки);</p> <p>експертну організацію, яка виконує експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва та/або проводить технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, у якій за відповідним напрямком підготовки буде проводитись практична частина підготовки (у разі направлення кандидата на проходження атестації вперше за відповідним напрямком підготовки) (далі – експертна організація);</p> <p>копії індивідуальної програми підготовки (у разі</p>		Не суперечить		

	направлення кандидата на проходження чергової атестації за відповідним напрямком підготовки); обкладинку посвідчення експерта технічного; цифрову фотографію кандидата.				
4	4. Теоретична частина підготовки експертів технічних за обраними напрямами підготовки здійснюється на замовлення суб'єкта господарювання центрами підготовки за типовими або затвердженими ними у встановленому порядку програмами підготовки очно або дистанційно чи шляхом поєднання зазначених форм.		Не суперечить		
5	5. Практична частина підготовки проводиться експертною організацією відповідно до затвердженого керівником центру підготовки плану практичної підготовки кандидата, допущеного до її проходження. За результатами проходження практичної підготовки кандидат, який її проходив, готує відповідно до вимог програми звіт про проходження практичної підготовки, який підписується експертом технічним, який керував проходженням практичної підготовки, затверджується керівником експертної організації, де проходила практична підготовка, та керівником центру підготовки.		Не суперечить		
6	6. Організаційне забезпечення роботи атестаційної комісії (проведення атестації (тестування, співбесіда), оформлення протоколів) покладається на адміністратора.		Не суперечить		
7	7. Атестація фахівців, які проводять експертне обстеження обладнання підвищеної небезпеки та експертизу стану охорони праці та безпеки		Не суперечить		

	<p>промислового виробництва, складається з двох етапів:</p> <p>оцінка теоретичної підготовки – перевірка шляхом проходження тестування відповідно до визначених програмою підготовки питань глибини розуміння кандидатів нормативно-правової бази, технічних регламентів, стандартів, а також принципів і методологій проведення інспектування;</p> <p>оцінка практичних навичок – перевірка шляхом проведення співбесіди, з урахуванням оцінки плану практичної підготовки та складеного за її результатами звіту, здатності фахівця застосовувати свої теоретичні знання на практиці, включаючи використання спеціального обладнання, проведення інспекцій та оцінку реальних робочих ситуацій.</p>				
8	<p>8. За умови ідентифікації осіб, які проходять перевірку та членів атестаційної комісії, тестування можуть проводитися у дистанційній формі.</p> <p>Кандидат, який не пройшов тестування (надав правильну відповідь на менш ніж 60% тестових питань), проходить теоретичну підготовку повторно у відповідності до вимог цього Порядку.</p> <p>Кандидат, який надав правильну відповідь на більш ніж 60%, але менше 80 % тестових питань, вважається таким, що не пройшов оцінку відповідності рівня теоретичних знань до вимог програми підготовки, та допускається до повторного проходження тестування після завершення практичної частини підготовки.</p>		Не суперечить		
9	<p>9. Кандидати, які надали відповідь більш ніж на 80% питань тесту допускаються до практичної</p>		Не суперечить		

	частини підготовки з метою набуття практичних навичок.			
10	<p>10. Після завершення практичної частини та у разі успішної оцінки відповідності рівня теоретичних знань до вимог програми підготовки, кандидат допускається до проходження оцінки атестаційною комісією результатів набуття практичних навичок у формі співбесіди.</p> <p>Співбесіда проводиться з урахуванням оцінки плану практичної підготовки та результатів звіту кандидата, та може включати моделювання ситуацій, що вимагають аналізу та прийняття відповідних рішень, розв'язання практичного завдання.</p> <p>За результатами співбесіди атестаційна комісія приймає відповідне рішення простою більшістю голосів.</p> <p>Результати атестації вносяться до протоколу засідання атестаційної комісії, який формується в електронній формі та підписується головою та членами комісії за допомогою кваліфікованого електронного підпису. Примірник протоколу або сформована на звернення центру підготовки його паперова копія передається адміністратором до центру підготовки. Адміністратор забезпечує зберігання протоколів на строк не менше 10 років.</p>		Не суперечить	
11	<p>11. Кандидати, які успішно пройшли тестування та співбесіду, вважаються атестованими та такими, що підтвердили свою компетентність до здійснення інспекційної діяльності.</p> <p>У разі незадовільних результатів атестації, повторна атестація проводиться не раніше ніж через три місяці або після проведення</p>		Не суперечить	

	повторного теоретичної підготовки.				
12	12. Адміністратор на підставі протоколу засідання атестаційної комісії не пізніше 5 робочих днів від дня складання протоколу оприлюднює на своєму офіційному веб сайті інформацію про осіб, що були атестовані і підтвердили свою компетентність.		Не суперечить		
13	13. За результатами успішного проходження атестації адміністратор оформлює та видає посвідчення експерта технічного безпеки згідно з описом, відповідно до додатку до цього Порядку. Посвідчення експерта технічного, інформація про якого відсутня на сайті вважається недійсним. Строк дії посвідчення 3 роки. Строк дії посвідчення продовжується на наступний 3-річний термін за результатами періодичного підтвердження компетентності. Суб'єкт господарювання складає індивідуальну програму підготовки для експерта технічного, звіт за результатами виконання якої враховуються під час періодичного підтвердження компетентності.		Не суперечить		
14	14. Експерти технічні проходять періодичне підтвердження компетентності не рідше одного разу на три роки. Періодичне підтвердження компетентності проводиться після проходження підготовки за відповідними короткостроковими програмами підготовки у формі тестування та співбесіди з атестаційною комісією з урахуванням результатів виконання індивідуальної програми підготовки.		Не суперечить		
15	15. Результати періодичного підтвердження компетентності оформлюються відповідно до пункту 10 цього Порядку.		Не суперечить		

16	<p>16. Позачергове підтвердження компетентності експерта технічного проводиться:</p> <p>у разі непроходження періодичного підтвердження компетентності;</p> <p>за зверненням суб'єкта господарювання;</p> <p>за поданням територіального органу Держпраці при виявленні 3-х та більше порушень експертом технічним встановлених законодавством вимог щодо складання висновків експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва;</p> <p>у разі виявлення за результатами державного нагляду (контролю) внесення експертом технічним до позитивного висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва недостовірних відомостей;</p> <p>у разі, якщо за результатами розслідування аварії та/або пов'язаного з виробництвом нещасного випадку встановлено, що причиною її (його) настання є незадовільний технічний стан обладнання підвищеної небезпеки, яке експлуатувалося відповідно до визначених експертом технічним умов, строків експлуатації, за результатами проведеного технічного огляду та/або експертного обстеження (технічного діагностування).</p>		Не суперечить		
17	<p>17. Суб'єкт господарювання може звернутися до адміністратора щодо вилучення (постійного або тимчасового) інформації з переліку осіб, які атестовані на проведення інспекційної діяльності за відповідним напрямком підготовки.</p>		Не суперечить		
18	<p>18. Не оприлюднюються на сайті адміністратора інформація про експертів технічних, щодо яких наявна інформація про обставини, зазначені у</p>		Не суперечить		

	пункті 16 цього Порядку. Повідомлення суб'єкта господарювання про неоприлюднення на сайті інформації про експертів технічних здійснюється адміністратором не пізніше 5 робочих днів від дати отримання інформації про такі обставини.				
19	19. Позачергове підтвердження компетентності здійснюється у відповідності до вимог цього Порядку.		Не суперечить		
20	20. У разі втрати або пошкодження посвідчення, за заявою суб'єкта господарювання від якого пройшов підготовку експерт технічний, адміністратор видає його дублікат.		Не суперечить		
21	21. У разі якщо посвідчення експерта технічного старого зразка було втрачене або пошкоджене адміністратор, за заявою суб'єкта господарювання видає посвідчення за формою, наведеною у додатку до цього Порядку з зазначенням дати та номеру протоколу засідання атестаційної на якому було прийняте рішення щодо атестації експерта.		Не суперечить		

5. Очікувані результати

Прийняттям проекту акта буде забезпечено імплементацію положень Директиви Європейського Парламенту і Ради 2009/104/ЄЕС від 16.09.2009, узгодження положень національного законодавства з нормами законодавства Європейського Союзу стосовно мінімальних вимог щодо безпеки та охорони здоров'я для використання робочого обладнання робітниками при здійсненні професійної діяльності (далі – технічний огляд та/або експертне обстеження) машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки, виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва.

6. Узагальнений висновок

Положення проекту акта відповідають зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу.

Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економіки України

Юлія СВИРИДЕНКО

_____ 2024 р.